

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Јавне здравствене установе Дом здравља Модрича
за период 01.01-31.12.2017. године**

Број: РВ059-18

Бања Лука, 14.11.2018. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја.....	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	5
	Извјештај о ревизији усклађености.....	5
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	7
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ.....	9
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	10
	1. Увод.....	10
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	10
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	11
	4. Набавке.....	13
	5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана.....	13
	6. Финансијски извјештаји.....	14
	6.1. Биланс успјеха.....	14
	6.1.1. Приходи.....	14
	6.1.2. Расходи.....	15
	6.1.3. Финансијски резултат.....	17
	6.2. Биланс стања.....	17
	6.2.1. Актива.....	17
	6.2.2. Пасива.....	20
	6.2.3. Ванбилансна евиденција.....	22
	6.3. Биланс новчаних токова	23
	6.4. Временска неограниченост пословања	23
	6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	23
	6.6. Напомене уз финансијске извјештаје	23

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Негативно мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Јавне здравствене установе Дом здравља Модрича који обухватају: Биланс стања – Извјештај о финансијском положају, Биланс успјеха – Извјештај о укупном резултату у периоду, Биланс токова готовине – Извјештај о токовима готовине и Извјештај о промјенама на капиталу са стањем на дан 31. децембар 2017. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, због значаја питања наведених у пасусу Основ за негативно мишљење, финансијски извјештаји Јавне здравствене установе Дом здравља Модрича, не приказују истинито и објективно, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2017. године, финансијску успјешност, токове готовине и промјене на капиталу за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за негативно мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 1200-1810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо спровели у складу са ISSAI 30 - Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизијско мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора.

Као што је наведено под тачком 3. извјештаја:

Попис имовине и обавеза на дан 31.12.2017. године није проведен у складу са члановима 4, 5, 17, 20. и 21. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза (није обухваћена сва имовина, нису сачињене све пописне листе и исте нису овјерене од стране одговорног лица, извјештаји о попису не садрже све елементе прописане Правилником).

Интерним актима Дома здравља нису дефинисани рачуноводствени контролни поступци, као и рачуноводствене политике и рачуноводствене процјене.

Дом здравља прије сачињавања годишњих финансијских извјештаја није вршио усаглашавање потраживања и обавеза, што није у складу са чланом 18. став (1) Закона о рачуноводству и ревизији.

Као што је наведено под тачком 6.1.1. извјештаја:

Због погрешне класификације остали пословни приходи су прецијењени за износ од 738.963 КМ, а потцијењени су приходи од продаје учинака на домаћем тржишту у износу од 665.883 КМ и остали приходи у износу од 73.080 КМ, што није у складу са члановима 49. став (1) и 53. став (1) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Као што је наведено под тачком 6.1.2. извјештаја:

Расходи камата су прецијењени за износ од 319.521 КМ због погрешне класификације, док су потцијењени трошкови транспортних услуга у износу од 151.720 КМ, а финансијски резултат текуће године је прецијењен у износу од 141.593 КМ.

Као што је наведено под тачком 6.2.1.1. извјештаја:

Софтверски пакети у оперативној употреби у Дому здравља нису евидентирани у помоћним евиденцијама као ни у главној књизи Дома здравља, као и апликативни софтвер набављен од фирме Рачунари д.о.о. Бања Лука по Уговору за увођење информационог система за породичну медицину у Републици Српској од 25.10.2013. године у износу од 10.956 КМ.

Због неадекватне класификације позиција постројења и опреме је прецијењена за износ од 10.753 КМ, а позиција грађевинских објеката потцијењена за наведени износ, што није у складу са параграфима 7. и 16. МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема.

Као што је наведено под тачкама 6.2.1.2. и 6.2.2.2. извјештаја:

Отпис потраживања на дан 31.12.2017. године у најмањем износу од 15.283 КМ (од купаца у земљи у најмањем износу од 3.391 КМ и потраживања од запослених у најмањем износу од 11.892 КМ) и обавеза из пословања у износу најмање од 27.647 КМ, извршен је без адекватне књиговодствене исправе, што није у складу са чланом 8. став (1) Закона о рачуноводству и ревизији.

Као што је наведено под тачком 6.2.2.1. извјештаја:

Због неевидентираних обавеза по основу репрограмираних пореза и доприноса губитак изнад висине капитала потцијењен је у најмањем износу од 2.451.437 КМ.

Као што је наведено под тачком 6.2.2.2. извјештаја:

Дугорочне обавезе Дома здравља су прецијењене у износу од 62.729 КМ, док су краткорочне финансијске обавезе потцијењене за наведени износ.

Такође исказане обавезе по основу пореза и доприноса у износу од 4.706.631 КМ због неадекватне класификације су прецијењене за износ од 3.091.756 КМ, док су остале дугорочне обавезе потцијењене за наведени износ (одгођене пореске обавезе за плаћање) и за дио неевидентираних обавеза у износу од 418.932 КМ, као и за дио дугорочних финансијских обавеза које за плаћање доспијева до годину дана у износу од 2.032.505 КМ, док је губитак изнад капитала потцијењен за износ од 2.451.437 КМ, што није у складу са чланом 29. ставови (11) и (14) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Због неадекватне класификације остале обавезе су прецијењене за износ од 588.433 КМ, док су потцијењени дугорочни кредити у земљи за износ од 539.355 КМ и дио дугорочних кредита који доспијева за плаћање до једне године за износ од 49.078 КМ, што није у складу са чланом 29. став (6) и чланом 30. став (7) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Као што је наведено под тачком 6.3. извјештаја:

Биланс новчаних токова није сачињен у складу са одредбама параграфа 10. МРС 7 – Извјештај о токовима готовине и Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и

предузетнике јер не пружа тачне информације о приливима, одливима и исказаном нето приливу готовине у периоду од 01.01 до 31.12.2017. године.

Као што је наведено под тачком 6.6. извјештаја:

У Напоменама уз финансијске извјештаје за период 01.01-31.12.2017. година су објелодањене информације о основама за састављање финансијских извјештаја и додатна појашњења која не пружају довољно информација за разумијевање имовине, обавеза, извора, прихода и примитака, те расхода и издатака исказаних у финансијским извјештајима за 2017. годину, што није у складу са захтјевима параграфа 103. до 106. MPC 1 – Презентација финансијских извјештаја.

Временска неограниченост пословања

Дом здравља у Напоменама уз финансијске извјештаје је објелоданио да су финансијски извјештаји засновани на начелу сталности пословања, из кога произилази да имовински, финансијски и приноси положај установе као и економска политика земље и економске политике у окружењу омогућавају пословање установе у неограниченом року.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која су по нашем професионалном мишљењу била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја за годину која се завршава на дан 31. децембар 2017. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању цјелокупног нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о овим питањима. Осим питања описаних у пасусу Основ за негативно мишљење одредили смо да нема других питања која треба објавити у извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима и Међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у Напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да ли финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје. Погрешни искази могу настати као последица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија спроводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене. Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја. Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола, који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 14.11.2018. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију финансијских извјештаја Јавне здравствене установе Дом здравља Модрича за 2017. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу Основ за мишљење са резервом, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима Јавне здравствене установе Дом здравља Модрича за 2017. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 3. извјештаја:

Ослобађање од партиципације вршено је за запослене у Дому здравља и чланове њихове уже породице који не припадају категоријама лица ослобођених од партиципације према одредбама Закона о здравственом осигурању и члану 53. Правилника о садржају, обиму и начину остваривања прва на здравствену заштиту.

Као што је наведено под тачком 4. извјештаја:

Код проведених поступака јавних набавки путем директног споразума Извјештаји о поступку јавне набавке нису достављани Агенцији за јавне набавке, што није у складу са чланом 75. став (1) Закона о јавним набавкама.

Као што је наведено под тачком 6.1.2. извјештаја:

За исплату јубиларних награда нису доношена рјешења, што није у складу са чланом 199. Закона о раду.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, директор је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили

ревизијске доказе о томе да ли је пословање Јавне здравствене установе Дом здравља Модрича обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Јавне здравствене установе Дом здравља Модрича.

Бања Лука, 14.11.2018. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 1) прије сачињавања годишњих финансијских извјештаја врши усаглашавање потраживања и обавеза (конфирмација салда,) у складу са чланом 18. став (1) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске;
- 2) попис имовине и обавеза врши у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза;
- 3) успоставе одговарајуће аналитичке евиденције за стална средства, потрошни и медицински материјал и лијекове, потраживања и обавезе и да се изврши ажурирање и усклађивање истих са главном књигом;
- 4) успостави организација система књиговодства и рачуноводства уз поштовање рачуноводствених начела и принципа уредног књиговодства;
- 5) евидентирање прихода од продаје учинака у Републици Српској врши у складу са чланом 49. став (1), а прихода по основу смањења обавеза у складу са чланом 53. став (1) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике;
- 6) изврши евидентирање софтверских пакета који су у оперативној употреби у Дому здравља, као и апликативног софтвера набављеног за тимове породичне медицине;
- 7) дефинишу рачуноводствене политике о признавању/одмјеравању, евидентирању и објелодањивању потраживања;
- 8) пословне промјене евидентирају на основу адекватне књиговодствене документације у складу са чланом 8. став (1) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске;
- 9) евидентирање дугорочних кредита врши у складу са чланом 29. став (6), а пренос дијела дугорочних кредита који доспијева за плаћање до једне године у складу са чланом 30. став (7) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике;
- 10) изврши међусобно усклађивање пословних евиденција Дома здравља по основу пореза и доприноса и евиденција Пореске управе Републике Српске;
- 11) ванбилансна актива и пасива евидентирају у складу са члановима 62. и 63. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике;
- 12) у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују информације у складу са захтјевима МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја.

Препоруке везане за усклађеност пословања

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 1) изврши усаглашавање интерне регулативе са измјењеном законском и подзаконском регулативом;
- 2) ослобађање од плаћања партиципације врши за категорије осигураних лица у складу са одредбама Закона о здравственом осигурању и чланом 53

Правилника о садржају, обиму и начину остваривања права на здравствену заштиту;

- 3) донесе Одлука о усвајању плана јавних набавки у складу са чланом 29. Статута Дома здравља;
- 4) извјештаји о проведеним поступцима јавне набавке путем директног споразума достављају Агенцији за јавне набавке у складу са чланом 75. став (1) Закона о јавним набавкама;
- 5) за амбуланте породичне медицине које користи Дом здравља у насељеним мјестима обезбиједи Одлука оснивача о праву коришћења.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

Као критеријуме код ревизије усклађености пословања користили смо следеће прописе:

- Закон о систему јавних служби,
- Закон о здравственој заштити,
- Закон о здравственом осигурању,
- Закон о раду,
- Закон о јавним предузећима,
- Закон о привредним друштвима,
- Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске,
- Закон о јавним набавкама,
- Закон о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске,
- Закон о доприносима,
- Закон о порезу на доходак,
- Закон о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању инвалида,
- Закон о унутрашњем платном промету,
- Закон о регистрацији пословних субјеката у Републици Српској,
- Посебни колективни уговор за запослене у области здравства у Републици Српској,
- Правилник о примјени закона о порезу на доходак,
- Правилник о начину и поступку остваривања права на ослобађање и умањење пореске основице пореза на доходак,
- Правилник о условима и начину обавјештавања, обрачунавању и уплати доприноса,
- Правилник о основама стандарда и норматива здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања,
- Правилник о принципима, условима и критеријумима за закључивање уговора са даваоцима здравствених услуга у Републици Српској у 2017. години,
- Правилник о заштити права осигураних лица,
- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста,
- Правилник о раду,
- Уредба о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске,
- Уредба о условима и плаћању готовим новцем.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Јавна здравствена установа Дом здравља Модрича (у даљем тексту: Дом здравља) је здравствена установа која обавља примарну здравствену заштиту по моделу породичне медицине на подручју општине Модрича. Основана је одлуком Скупштине општине Модрича из 1994. године ради обављања послова примарне здравствене заштите.

Дом здравља је основан као јавна здравствена установа у државној својини. Уписани основни капитал износи 1.252.588 КМ и усаглашен је са износом капитала у судском регистру, сходно члану 22. Закона о регистрацији пословних субјеката у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број: 67/13 и 15/16).

У складу са Законом о здравственој заштити („Службени гласник Републике Српске“, број: 106/09 и 44/15) извршена је сертификација Дома здравља 19.09.2014. године код Агенције за сертификацију, акредитацију и унапређење квалитета здравствене заштите.

Обављање дјелатности, организација рада и друга значајна питања везано за рад Дома здравља су регулисана Законом о систему јавних служби („Службени гласник Републике Српске“, број: 68/07, 109/12 и 44/16), Законом о здравственој заштити и Законом о здравственом осигурању („Службени гласник Републике Српске“, број: 18/99, 51/01, 70/01, 51/03, 57/03, 17/08, 1/09, 106/09, 39/16 и 110/16).

Према Закону о систему јавних служби органи Дома здравља су управни одбор и директор. Статутом Дома здравља дефинисане су њихове надлежности, одговорности и дјелокруг рада. Директор заступа Дом здравља, а стручна тијела су Колегијум и Етички одбор.

Дом здравља се финансира из средстава Фонда здравственог осигурања Републике Српске (у даљем тексту: Фонд здравственог осигурања), дознака из буџета Општине, наплате услуга од корисника здравствене заштите, донација и других извора финансирања.

Примарна здравствена заштита обезбијеђена је по моделу породичне медицине, радом 16 тимова породичне медицине за око 24.000 грађана у оквиру Дома здравља и у пет амбуланти породичне медицине у насељеним мјестима: Врањаку, Копривни, Дугом Пољу, Милошевцу и Скугрићу. У оквиру Консултативно-специјалистичке заштите рад Дома здравља организован је у оквиру двије амбуланте за специјалистичке консултације (педијатрија и гинекологија).

На достављени Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске први пут је ангажована на финансијској ревизији Дома здравља.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Донесеним актима (Статут, Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, Правилник о рачуноводству, Правилник о раду) су утврђене дјелатност, надлежност, унутрашња организација, управљање, пословање и друга питања значајна за рад Дома здравља.

Организациона структура Дома здравља је уређена Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста од 31.05.2012. године (измјене и допуне од 13.01.2013. године), на које је Начелник општине Модрича дао сагласност 14.06.2012. односно 13.01.2014. године.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста послови из дјелокруга Дома здравља обављају се у оквиру осам служби и два центра.

За обављање послова из дјелокруга Дома здравља правилником је систематизовано 60 радних мјеста са 136 извршилаца. На дан 31.12.2017. године у Дому здравља је било ангажовано 127 извршилаца (92 медицинска радника и 35 немедицинских радника).

У току 2017. године у Дому здравља дошло је до промјене у органима управљања и руковођења од стране оснивача у складу са законском процедуром.

Интерна акта која су донесена у ранијем периоду (Правилник о рачуноводству, Правилник о рачуноводственом надзору и интерним контролним поступцима, и др.) нису у потпуности усаглашена са измјењеним законским и подзаконским прописима. Интерним актима Дома здравља нису дефинисани рачуноводствени контролни поступци, као и рачуноводствене политике и рачуноводствене процјене.

Дом здравља прије сачињавања годишњих финансијских извјештаја није вршио усаглашавање потраживања и обавеза, што није у складу са чланом 18. став (1) Закона о рачуноводству и ревизији.

Дом здравља је предузео активности на провођењу редовног годишњег пописа, имовине и обавеза и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза. Попис имовине и обавеза на дан 31.12.2017. године није проведен у складу са члановима 4, 5, 17, 20. и 21. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“, број 45/16). Извјештајем о попису није обухваћена сва имовина (залихе лијекова и санитарског материјала, дате хартије од вриједности), нису сачињене пописне листе осим натуралних пописних листа сталних средстава и пописне листе нису овјерене од стране одговорног лица. Извјештаји о попису не садрже: вријеме утрошено по појединим фазама пописа; податке о стручној и професионалној квалификацији, као и о радном ангажману лица ангажованих на попису; упореди преглед стварног и књиговодственог стања пописане имовине и обавеза; преглед количинских и вриједносних разлика између стварног и књиговодственог стања. Извјештај о извршеном попису није разматран од стране надлежног органа обвезника пописа.

Помоћна евиденција сталних средстава у Дому здравља на дан 31.12.2017. године није ажурирана и није усаглашена са главном књигом. Интерном регулативом Дома здравља није прописано вођење помоћне књиге сталних средстава, што није у складу са чланом 11. ставови (6) и (7) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 94/15).

Ослобађање од партиципације вршено је за запослене у Дому здравља и чланове њихове уже породице који не припадају категоријама лица ослобођених од партиципације према одредбама Закона о здравственом осигурању и члану 53.

Правилника о садржају, обиму и начину остваривања прва на здравствену заштиту („Службени гласник Републике Српске“, број: 102/11, 117/11, 128/11, 101/12, 28/16, 83/16, 109/17, 115/17, 17/18, 53/18 и 59/18).

Обавезе по основу пореза и доприноса на лична примања се не измирују редовно, због чега Дом здравља у 2017. години није достављао фондовима социјалне сигурности захтјеве за рефундацију накнада плата по основу боловања запослених (30.282 KM) и породилшког одсуства (16.170 KM).

Извјештај о раду Дома здравља за 2017. годину је усвојен 23.03.2018. године од стране Управног одбора, исти није усвојен од стране Скупштине општине Модрича, из разлога што је од стране Савјета за здравствену и социјалну заштиту због одређених примједби враћен Дому здравља на дораду.

Организација система књиговодства и рачуноводства у Дому здравља није уређена на начин који омогућава свеобухватно евидентирање, као и откривање и спречавање погрешно евидентираних пословних догађаја. У систему књиговодства присутне су неадекватне класификације пословних догађаја, књиговодствене исправе нису овјерене од стране одговорног лица прије уноса података из књиговодствене исправе у пословне књиге, биланс отварања почетних стања садржи и дуговна и потражна стања на истим позицијама, закључни биланс садржи неуобичајна салда (потражна односно дуговна салда на позицијама купаца, добављача). Помоћне књиге сталних средстава, потрошног и медицинског материјала и лијекова, потраживања и обавеза нису потпуне у смислу обухвата имовине за коју су успостављене, нису усклађене на дан биланса са главном књигом. Присутан је недовољан број извршилаца у Одсјеку за рачуноводство, финансије и књиговодство, што за посљедицу има неадекватне контролне поступке овлашћења и одобравања, раздвајања дужности којим се спречава да је једно лице одговорно за извршење, евидентирање и контролу.

На основу наведеног, као и уочених неправилности које су образложене у даљем тексту извјештаја, успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин који би обезбиједио истинито и фер извјештавање и усклађеност са законима и другим прописима. У систему интерних контрола, нису испоштована рачуноводствена начела и принципи уредног књиговодства, што није у складу са члановима 7, 8, 9. и 11. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 94/16).

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **изврши усаглашавање интерне регулативе са измјењеном законском и подзаконском регулативом;**
- **прије сачињавања годишњих финансијских извјештаја врши усаглашавање потраживања и обавеза (конфирмација салда,) у складу са чланом 18. став (1) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске;**
- **попис имовине и обавеза врши у складу са одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза;**
- **ослобађање од плаћања партиципације врши за категорије осигураних лица у складу са одредбама Закона о здравственом осигурању и чланом 53. Правилника о садржају, обиму и начину остваривања права на здравствену заштиту;**
- **успоставе одговарајуће аналитичке евиденције за стална средства, потрошни и медицински материјал и лијекове, потраживања и обавезе;**

- **успостави организација система књиговодства и рачуноводства уз поштовање рачуноводствених начела и принципа уредног књиговодства.**

4. Набавке

Донесеним Планом јавних набавки за 2017. годину је описно приказан предмет набавке са планираним износима и врстама поступака који ће се проводити, оквирно вријеме покретања поступака и закључивања уговора, као и извори финансирања. Одлука о усвајању плана јавних набавки Дома здравља за 2017. годину није донесена, што није у складу са чланом 29. Статута Дома здравља.

Планирана вриједност набавки за 2017. годину износи 52.231 КМ без ПДВ-а, од чега је за набавку: роба планирано 34.968 КМ и услуга 17.263 КМ. Планом је дефинисано провођење два конкурентска захтјева, два директна споразума и један поступак неприоритетних услуга у складу са Анексом II дио Б Закона о јавним набавкама („Службени гласник Босне и Херцеговине“, број 39/14). Путем директног споразума у току године проведен је поступак набавке канцеларијског материјала и папира у износу од 3.701 КМ без ПДВ-а и канцеларијског материјала за здравство у износу од 3.062 КМ без ПДВ-а, што није било планирано Планом јавних набавки.

Вриједност реализованих набавки износила је 57.995 без ПДВ-а, што је 11% више у односу на План набавки. Од проведених поступака јавних набавки, двије набавке су проведене путем конкурентска захтјева (43.000 КМ), четири набавке путем директног споразума (14.949 КМ) и један поступак за неприоритетне услуге у складу са Анексом II дио Б Закона о јавним набавкама (2.508 КМ).

Увидом у документацију проведених поступака (два конкурентска захтјева, један директни споразум и један поступак неприоритетних услуга у складу са Анексом II дио Б Закона о јавним набавкама укупне вриједности од 48.218 КМ без ПДВ-а), идентификовано је да код јавних набавки проведених путем директног споразума Извјештаји о поступку јавне набавке нису достављани Агенцији за јавне набавке, што није у складу са чланом 75. став (1) Закона о јавним набавкама, док код осталих проведених поступака нису утврђене материјално значајне неправилности.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **донесе Одлука о усвајању плана јавних набавки у складу са чланом 29. Статута Дома здравља;**
- **извјештаји о проведеним поступцима јавне набавке путем директног споразума достављају Агенцији за јавне набавке у складу са чланом 75. став (1) Закона о јавним набавкама.**

5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана

Управни одбор је 13.03.2017. године донио Програм рада и Финансијски план Дома здравља за 2017. годину у складу са чланом 29. Статута. Скупштина општине Модрича је закључком од 09.06.2017. године усвојила План пословања и Финансијски план у складу са чланом 19. Закона о систему јавних служби.

Финансијским планом су планирани укупни приходи у износу од 3.338.052 КМ, а односе се на приходе од Фонда здравственог осигурања по основу финансирања примарне здравствене заштите и консултативно-специјалистичке здравствене заштите из области педијатрије и гинекологије (2.762.836 КМ), дотација Општине

(182.660 KM) и партиципације, вршења услуга неосигураним лицима и комерцијалних услуга (392.556 KM).

Расходи су планирани у износу од 3.613.163 KM, а односе се на трошкове: медицинског материјала (230.616 KM), горива и енергије (96.662 KM), бруто зарада и осталих накнада (2.886.530 KM), производних услуга (55.481 KM), амортизације (147.910 KM), нематеријалних трошкова (148.346 KM), пореза и доприноса (45.532 KM) и камата (2.086 KM). Финансијским планом за 2017. годину планиран је губитак у износу од 275.111 KM.

6. Финансијски извјештаји

Финансијски извјештаји Дома здравља приказани су у формату који је прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске“, број 63/16).

6.1. Биланс успјеха

6.1.1. Приходи

Укупни приходи су исказани у износу од 3.232.724 KM и у укупном износу се односе на пословне приходе. У односу на планиране приходи су мање остварени за 3%.

Пословни приходи су исказани у износу од 3.232.724 KM а односе се на приходе од продаје учинака на домаћем тржишту и остале пословне приходе.

Приходи од продаје учинака на домаћем тржишту су исказани у износу од 2.312.111 KM. Односе се на приходе остварене по основу Уговора о пружању и финансирању примарног нивоа здравствене заштите за 2017. годину, који је закључен сходно Правилнику о принципима, условима и критеријима за закључивање уговора са даваоцима здравствених услуга у Републици Српској у 2017. години.

На основу наведеног уговора Дом здравља испоставља мјесечне фактуре у висини једне дванаестине уговора, која за 2017. годину износи 215.750 KM, што на годишњем нивоу за 2017. годину износи 2.589.004 KM. По истеку 2017. године Фонд здравственог осигурања доставио је Дому здравља коначни обрачун који је умањен за 300.757 KM за негативне ефекте финансирања, а који се односе на износ прекорачења у потрошњи лијекова.

Остали пословни приходи су исказани у износу од 920.613 KM. Односе се на приходе од: дотације општине (180.000 KM), услуга мртвозорника (1.650 KM), уговора о пружању услуга консултативно-специјалистичке здравствене заштите из области педијатрије и гинекологије (261.475 KM), превоза пацијената на дијализу (52.030 KM), партиципације и извршених услуга неосигураним лицима (303.988 KM), услуга превентивног и санитарног прегледа и осталих услуга (48.390 KM) и приходе од смањења обавеза (73.080 KM).

Због погрешне класификације остали пословни приходи су прецијењени за износ од 738.963 KM, а потцијењени су приходи од продаје учинака на домаћем тржишту у износу од 665.883 KM и остали приходи у износу од 73.080 KM.

Приходи по основу: уговора о пружању услуга консултативно-специјалистичке здравствене заштите из области педијатрије и гинекологије, превоза пацијената на дијализу, партиципације и извршених услуга неосигураним лицима, услуга превентивног и санитарног прегледа и осталих услуга у укупном износу од 665.883

КМ односе на приходе од продаје учинака у Републици Српској и нису класификовани у складу са чланом 49. став (1) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Приходи по основу смањења обавеза су класификовани на позицији осталих пословних прихода у износу од 73.080 КМ, што није у складу са чланом 53. став (1) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Препоручује се директору да обезбиједи да се евидентирање прихода од продаје учинака у Републици Српској врши у складу са чланом 49. став (1), а прихода по основу смањења обавеза у складу са чланом 53. став (1) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

6.1.2. Расходи

Укупни расходи су исказани у износу од 3.952.975 КМ. Односе се на пословне расходе, финансијске расходе и остале расходе. У односу на планиране расходе виши су за 9%.

Пословни расходи су исказани у износу од 3.596.653 КМ. Односе се на трошкове материјала, трошкове зарада, накнада зарада и осталих личних расхода, трошкове производних услуга, трошкове амортизације и резервисања и нематеријалне трошкове.

Трошкови материјала су исказани у износу од 361.513 КМ. Односе се на трошкове материјала за израду учинака (243.465 КМ) и трошкове горива и енергије (118.048 КМ). Трошкови материјала за израду учинака у износу од 220.519 КМ, односе се на трошкове медицинског материјала и лијекова за који нису успостављене потпуне аналитичке евиденције.

Трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода су исказани у износу од 2.826.897 КМ. Односе се на трошкове бруто зарада и бруто накнада зарада и осталих личних расхода.

Трошкови бруто зарада и бруто накнада зарада су исказани у износу од 2.740.835 КМ (бруто зараде 2.730.035 КМ и бруто накнаде 10.800 КМ). Обрачун плата је извршен у складу са Законом о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске „Службени гласник Републике Српске“, број: 11/09 и 116/16). Трошкови бруто накнада односе се на трошкове бруто накнада члановима управног одбора. Накнаде члановима управног одбора обрачунате су у складу са Одлуком о утврђивању накнаде члановима Управног одбора од 30.06.2011. године у висини од 300 КМ мјесечно по члану.

Остали лични расходи су исказани у износу од 86.062 КМ. Односе се на трошкове отпремнина за одлазак у пензију (5.468 КМ), јубиларних награда (5.822 КМ) и помоћи у складу са прописима о раду (14.753 КМ), трошкове запосленом путу (11.305 КМ) и трошкове превоза запослених (48.714 КМ).

Отпремнине за одлазак у пензију су обрачунате у складу са чланом 19. тачка 1), став (3) Посебног колективног уговора за запослене у области здравства „Службени гласник Републике Српске“, број: 72/16 и 111/16). Јубиларне награде обрачунате су за 20 година радног стажа код послодавца у складу са чланом 19. тачка 1), став (4) Посебног колективног уговора за запослене у области здравства

али за исплату истих нису доношена рјешења, што није у складу са чланом 199. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“, број: 01/16 и 66/18).

Трошкови превоза запослених су исплаћивани запосленима чије је мјесто становања удаљено преко три километра од посла у висини од 80% превозне карте у саобраћају, како је регулисано чланом 23. Појединачног колективног уговора за запослене у здравственој установи Дом здравља Модрича, што није у складу са чланом 19. тачка 1), став (2) Посебног колективног уговора за запослене у области здравства. Од јануара 2018. године у Дому здравља у примјени је Правилник о накнади трошкова превоза код одласка на посао и повратка са посла гдје је обрачун трошкова превоза усклађен са чланом 19. Посебног колективног уговора за запослене у области здравства.

Трошкови производних услуга су исказани у износу од 51.214 КМ. Односе се на трошкове: ПТТ услуга (17.806 КМ), услуга одржавања возила (15.729 КМ), опреме и објеката (13.755 КМ), рекламе и пропаганде (951 КМ) и осталих услуга (2.973 КМ).

Трошкови амортизације и резервисања су исказани у износу од 128.380 КМ. Односе се на обрачунату амортизацију грађевинских објеката (48.203 КМ) и опреме (80.177 КМ). Амортизација је обрачуната линераном методом на основу процијењеног вијека трајања сталних средстава.

Нематеријални трошкови су исказани у износу од 157.480 КМ. Највећим дијелом се односе на трошкове: здравствених услуга (25.379 КМ), стручног образовања и усавршавања (5.827 КМ), услуга одржавања софтвера (29.520 КМ), репрезентације (939 КМ), премија осигурања (4.206 КМ), платног промета (3.875 КМ) и осталих нематеријалних трошкова (87.584 КМ).

Финансијски расходи су исказани у износу од 335.388 КМ. Односе се на расходе камата по основу уговора о зајму са Фондом здравственог осигурања (97.801 КМ) и остале финансијске обавезе (236.403 КМ).

У оквиру расхода камата исказани су трошкови превоза радника, на посао и са посла, који је извршио овлаштени превозник и за наведене услуге испоставио је фактуре у износу од 151.720 КМ, што није у складу са чланом 41. став (3) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Ревизијом утврђени расходи камата по ануитетним плановима за отплату дуга према Фонду здравственог осигурања износе 26.208 КМ, а док је по наведеном основу евидентирано камата у износу од 167.801 КМ.

Због погрешне класификације расходи камата су прецијењени за износ од 319.521 КМ, док су потцијењени трошкови транспортних услуга у износу од 151.720 КМ, а финансијски резултат текуће године је прецијењен у износу од 141.593 КМ.

Остали расходи су исказани у износу од 20.934 КМ. У укупном износу односе се на расходе по основу отписа потраживања. Дом здравља је на дан 31.12.2017. године, извршио отпис потраживања из пословања која су застарела (прошао је период од три године од дана доспијећа, нису предузимане активности на наплати потраживања). Отпис потраживања у износу од 20.934 КМ у корист расхода вршен је без адекватне књиговодствене исправе, што није у складу са чланом 8. став (1) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске, што је образложено под тачком 6.2.1.2. извјештаја.

6.1.3. Финансијски резултат

У Извјештају о укупном резултату Дома здравља на дан 31.12.2017. године, укупни приходи су исказани у износу од 3.232.724 КМ, укупни расходи у износу од 3.952.975 КМ и губитак текућег периода у износу од 720.251 КМ. С обзиром на утврђене неправилности у финансијским извјештајима по основу неадекватно класификованих расхода камата, исказани финансијски резултат је прецијењен најмање за износ од 141.593 КМ.

6.2. Биланс стања

У Извјештају о финансијском положају Дома здравља на дан 31.12.2017. године исказана је уравнотежена вриједност активе и пасиве у износу од 6.131.751 КМ. Ревизијом утврђена укупна актива и пасива потцијењене су у најмањем износу од 2.451.437 КМ због неевидентираних обавеза по основу репрограмираних пореза и доприноса.

6.2.1. Актива

Укупна актива исказана је у износу од 8.576.782 КМ бруто вриједности, исправке вриједности од 2.445.031 КМ и нето вриједности од 6.131.751 КМ. Нето вриједност активе односи се на стална средства, текућа средства и губитак изнад висине капитала.

6.2.1.1. Стална средства

Стална средства су исказана у износу од 5.763.588 КМ бруто вриједности, исправке вриједности од 2.445.031 КМ и нето вриједности од 3.318.557 КМ. Односе се на вриједност земљишта, грађевинских објеката и постројења и опреме.

У оперативној употреби у Дому здравља се налазе софтверски пакети који нису евидентирани у помоћним евиденцијама као ни у главној књизи (Апликативни софтвер за: финансијско књиговодство; обрачун плата; услуга за Фонд здравственог осигурања Републике Српске; кадровску евиденцију; фактурисање; материјално књиговодство; основна средства; фактурисање код инсталирања фискалне касе; наплату партиципације). Дом здравља није евидентирао апликативни софтвер набављен од фирме Рачунари д.о.о. Бања Лука по Уговору за увођење информационог система за породичну медицину у Републици Српској од 25.10.2013. године у износу од 10.956 КМ. Апликативни софтвер је испоручен и инсталиран 02.10.2014. године.

Земљиште је исказано у износу од 583.600 КМ и у односу на претходну годину није било промјена.

Грађевински објекти су исказани у износу од 3.862.362 КМ бруто вриједности, 1.237.124 КМ исправке вриједности и 2.625.238 КМ нето вриједности. Односе се на вриједност објеката Дома здравља. Вриједност грађевинских објеката је потцијењена за износ од 10.753 КМ (образложено код аванса за некретнине, постројења, опрему и инвестиционе некретнине).

Амбуланте породичне медицине у насељеним мјестима: Врањаку, Копривни, Дугом Пољу, Милошевцу и Скугрићу које користи Дом здравља не налазе се у књиговодственим евиденцијама Дома здравља. Независном конфирмацијом од стране Општине Модрича потврђено нам је да наведени објекти нису евидентирани у пословним књигама општине и да не постоји документ којим се потврђује основ коришћења амбуланти породичне медицине од стране Дома здравља.

Постројења и опрема су исказана у износу од 1.317.626 КМ бруто вриједности, 1.207.907 КМ исправке вриједности и 109.719 КМ нето вриједности. Односе се на нето вриједност: медицинске опреме, моторних возила, канцеларијске опреме, комуникационе и рачунарске опреме, опреме за гријање, вентилацију, хлађење и остале опреме.

У 2017. години вриједност постројења и опреме повећана је за извршене нове набавке у укупном износу од 9.973 КМ (лабораторијске опреме 6.926 КМ, UPS уређаја 1.198 КМ и штампача 234 КМ за потребе лабораторије, рачунарске опреме 264 КМ, канцеларијске опреме 220 КМ, канцеларијског намјештаја 769 КМ и остале опреме 362 КМ). За повећање позиције постројења и опреме у 2017. години у износу 10.753 КМ извршена је неадекватна класификација чиме је билансна позиција постројења и опреме прецијењена а позиција грађевинских објеката потцијењена (образложено код аванса за некретнине, постројења и опрему).

Амортизација сталних средстава у 2017. години, исказана је у укупном износу од 128.380 КМ (грађевинских објеката 48.203 КМ и постројења и опреме 80.177 КМ).

Увидом у земљишно књижни извадак од 19.10.2018. године у теретном лист Ц на основу изјаве о заснивању заложног права на некретнинама од 13.09.2012. године, укњижено је заложно право на некретнине у власништву Дома здравља, ради осигурања наплате обавеза повјериоца Републике Српске, Министарства финансија, Пореске управе Републике Српске, Подручни центар Добој, по основу Рјешења о принудној наплати пореза од 13.06.2012. године у укупном износу од 1.641.163 КМ. Информација о постојању заложног права на имовину Дома здравља у укупном износу од 1.641.163 КМ није објелодањена у Напоменама уз финансијске извјештаје за 2017. годину, што није у складу са параграфом 103 МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја.

Аванси за некретнине, постројења, опрему и инвестиционе некретнине - у почетном стању аванса за некретнине, постројења, опрему и инвестиционе некретнине исказан је износ датог аванса од 10.753 КМ. У току 2017. године вриједност датих аванса је пренесена на позицију постројења и опреме, што је неадекватна класификација. Наведена улагања нису призната у складу са параграфима 7. и 16. МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема. Аванс је дат у претходном периоду (2012. година) односи се на уплату накнада код припреме изградње новог објекта Дома здравља. Трошкова уређења градског грађевинског земљишта у износу од 4.976 КМ и накнаде за природну погодност земљишта у износу од 3.412 КМ, плаћени Општини Модрича и трошкова доприноса од предрачунске вриједности грађевинског објекта у износу од 2.325 КМ, плаћени Републичкој управи за геодетске и имовинско правне послове 18.01.2012. године. Ова улагања у току 2012. године требало је иницијално признати на позицији конта Некретнине, постројења, опрема и инвестиционе некретнине у припреми, а не на позицији конта Аванси за некретнине, постројења и опрему, а завршетком изградње и стављањем наведеног објекта у употребу, наведени износ признати у оквиру набавне вриједности реализованог објекта.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **изврши евидентирање софтверских пакета који су у оперативној употреби у Дому здравља, као и апликативног софтвера набављеног за тимове породичне медицине;**
- **за амбуланте породичне медицине које користи Дом здравља у насељеним мјестима обезбиједи одлука оснивача о праву коришћења.**

6.2.1.2. Текућа средства

Текућа средства су исказана у износу од 129.815 КМ, а чине их краткорочна потраживања и готовински еквиваленти и готовина.

Краткорочна потраживања су исказана у износу од 126.228 КМ и чине их потраживања од купаца у земљи и друга краткорочна потраживања.

Потраживања од купаца и земљи (118.624 КМ), а највећим дијелом се односе на потраживања од Фонда здравственог осигурања по основу Уговора о пружању и финансирању примарног нивоа здравствене заштите (87.840 КМ).

Призната потраживања нису процјењивана на датум биланса стања да ли постоји било какав објективан доказ да је дошло до умањења вриједности потраживања, као и других финансијских средстава, што није у складу са параграфом 58. МРС 39 – Финансијска инструменти: признавање и одмјеравање.

Фактурисана вриједност извршених услуга које Дом здравља пружа у оквиру примарног нивоа здравствене заштите представља изведену вриједност која проистиче из одредби Уговора о пружању и финансирању примарног нивоа здравствене заштите у 2017. години и „усаглашавања“ која су резултат обрачуна Фонда здравственог осигурања. Исказана потраживања нису резултат извршених услуга Дом здравља, што може довести у питање квалитативне карактеристике финансијског извјештаја и упоредивост података.

Друга краткорочна потраживања (7.604 КМ) се односе на потраживања од запослених по основу датих аконтација у ранијем и текућем периоду и пружања гаранција за кредит.

Отпис потраживања на дан 31.12.2017. године у најмањем износу од 15.283 КМ на терет расхода (од купаца у земљи у најмањем износу од 3.391 КМ и потраживања од запослених у најмањем износу од 11.892 КМ), извршен је без адекватне књиговодствене исправе, што није у складу са чланом 8. став (1) Закона о рачуноводству и ревизији. Отпис потраживања без одлуке Управног одбора није у складу са чланом 41. став (1) тачка њ) Закона о јавним предузећима.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **дефинише рачуноводствена политике о признавању/одмјеравању, евидентирању и објелодањивању потраживања;**
- **пословне промјене евидентирају на основу адекватне књиговодствене документације у складу са чланом 8. став (1) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.**

Готовински еквиваленти и готовина су исказани у износу од 3.587 КМ. Односе се на новчана средства на рачунима код пословних банака (3.339 КМ) и новчана средства у благајни (248 КМ). Стање новчаних средстава на рачунима код пословних банака потврђено је независним конфирмацијама, неслагања нису материјално значајна.

6.2.1.3. Губитак изнад висине капитала

Губитак изнад висине капитала је исказан у износу од 2.683.379 КМ, од чега је губитак текућег периода 720.251 КМ. По налазу ревизије губитак изнад висине капитала потцијењен је у најмањем износу од 2.451.437 КМ због неусклађених обавеза са Пореском управом Републике Српске по основу репрограмираних пореза и доприноса.

6.2.2. Пасива

Укупна пасива исказана је у износу од 6.131.751 КМ, а односи се на капитал и обавезе.

6.2.2.1. Капитал

Исказани капитал нема вриједности због губитка до висине капитала.

Основни капитал је исказан у износу од 1.252.588 КМ. Односи се на државни капитал који је усаглашен са износом капитала уписаним у судском регистру.

Губитак до висине капитала је исказан у износу од 1.252.588 КМ. Односи се на губитак ранијих година од 532.337 КМ и губитак текуће године у износу од 720.251 КМ.

6.2.2.2. Обавезе

Обавезе су исказане у износу од 6.131.751 КМ. Односе се на дугорочне и краткорочне обавезе.

Дугорочне обавезе су исказане у износу од 111.146 КМ и у цијелости се односе на обавезе по основу дугорочног кредита узетог од Нове банке а.д. Бања Лука. Дом здравља се задужио код Нове Банке а.д. Бања Лука у износу од 350.000 КМ по основу учешћа Општине Модрича (30%) у финансирању изградње објекта Дома здравља, с тим да ће општина Дому здравља мјесечно уплаћивати ануитете наведеног кредита до момента враћања цијелокупног износа банци. Са новом банком није извршено усаглашавање кредитних обавеза на дан биланса.

Дом здравља на дан биланса није вршио пренос дугорочних кредита у земљи на дио дугорочних кредита који доспијева за плаћање до једне године, што није у складу са чланом 30. став (7) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. По налазу ревизије дугорочне обавезе Дома здравља су прецијењене у износу од 62.729 КМ (краткорочно доспијеће обавезе по кредиту Нове Банке а.д. Бања Лука), а потцијењене за износ од 4.050.044 КМ и то по основу зајма од Фонда здравственог осигурања и споразума о враћању дуга у износу од 539.356 КМ и по основу закљученог споразума о одгођеном плаћању обавеза за порезе и доприносе у износу од 3.510.688 КМ (образложено код краткорочних обавеза).

Краткорочне обавезе су исказане у износу од 6.020.605 КМ. Односе се на обавезе из пословања, обавезе за зараде и накнаде зарада, друге обавезе и обавезе за остале порезе, доприносе и друге даџбине.

Краткорочне финансијске обавезе на дан 31.12.2017. године су потцијењене у укупном износу од 2.144.312 КМ за дио дугорочних финансијских обавеза који за плаћање доспијева у периоду до годину дана, по основу: дугорочног кредита узетог од Нове банке а.д. Бања Лука (62.729 КМ), зајма узетог од Фонда здравственог осигурања Републике Српске и споразума о враћању средстава Фонду здравственог осигурања (49.077 КМ) и по основу споразума о одгођеном плаћању пореских обавеза закљученог са Министарством финансија Републике Српске (2.032.505 КМ).

Обавезе из пословања су исказане у износу од 205.405 КМ. Односе се на обавезе према добављачима из Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине.

Отпис обавеза из пословања на дан 31.12.2017. године у износу од 27.647 КМ, извршен је без адекватне књиговодствене исправе, што није у складу са чланом 8. став (1) Закона о рачуноводству и ревизији.

Обавезе за зараде и накнаде зарада су исказане у износу од 4.982.023 КМ. Односе се на обавезе за нето зараде и накнаде зарада, обавезе за порез на зараде и накнаде зарада и обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада.

Обавезе за нето зараде (276.820 КМ) се односе на нето зараде за новембар и децембар 2017. године, а измирене су у јануару, односно фебруару 2018. године.

Обавезе за порез на зараде и накнаде зарада (1.096.899 КМ) се односе на обавезе за порез на зараде и накнаде зарада из ранијег периода у износу од 1.001.165 КМ и текућег периода 95.734 КМ.

Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада (3.609.732 КМ) се односе на доприносе на зараде и накнаде зарада из претходног (3.184.740 КМ) и текућег периода (424.992 КМ).

Министарство финансија Републике Српске је рјешавајући по захтјеву Дома здравља Модрича 08.04.2016. године донијело Рјешење о одгоди плаћања пореског дуга на период од 60 мјесеци уз грејс период од једне године у укупном износу од 3.674.470 КМ од чега је главни дуг 3.195.809 КМ и обрачунате камате 478.661 КМ, док дорачуната камата до коначне отплате дуга износи 1.868.723 КМ. Укупно задужење дома здравља по овом рјешењу о одгоди плаћања пореског дуга износи 5.543.193 КМ, мјесечни ануитет у периоду од 60 мјесеци износи 92.387 КМ. Први ануитет доспијева за наплату 12.03.2017. године, а последњи 12.02.2022. године. Доспјеле а неизмирене обавезе на дан 31.12.2017. године по основу Рјешења о одгоди плаћања пореског дуга износе 923.866 КМ.

Независном конфирмацијом Пореске управе од 18.10.2018. године потврђено је да укупно доспјеле, а неизмирене текуће обавезе по основу пореза и доприноса Дома здравља на дан 31.12.2017. године, износе 1.614.875 КМ, док обавезе по Рјешењу Министарства финансија Републике Српске о одгођеном плаћању износе 5.543.193 КМ. Исказане обавезе по основу пореза и доприноса у износу од 4.706.631 КМ су прецијењене за износ од 3.091.756 КМ, док су остале дугорочне обавезе потцијењене за наведени износ (одгођене пореске обавезе за плаћање) и за дио неевидентираних обавеза у износу од 418.932 КМ, као и за дио дугорочних финансијских обавеза које за плаћање доспијева до годину дана у износу од 2.032.505 КМ (дио обавеза по репрограму који је доспио за плаћање на дан 31.12.2017. године у износу од 923.866 КМ и дио доспијећа по репрограму за 2018. годину у износу од 1.108.639 КМ), док је губитак претходног периода, губитак изнад капитала потцијењен за износ од 2.451.437 КМ, што није у складу са чланом 29. ставови (11) и (14) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске“, број 106/15). На основу наведеног, мање су исказане обавезе у главној књизи Дома здравља на дан 31.12.2017. године по основу неизмирених обавеза за порезе и доприносе у износу од 2.451.437 КМ (неусклађеност са евиденцијама Пореске управе Републике Српске на дан 31.12.2017. године).

Друге обавезе су исказане у износу од 681.486 КМ. Односе се на обавезе по основу камата и расхода финансирања, обавезе према запосленима, обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима и остале обавезе.

Обавезе по основу камата и расхода финансирања су исказане у износу од 8.098 КМ. Односе се на обавезе за камате по основу дугорочног кредита код Нове банке а.д. Бања Лука. Стање обавеза по основу камата потврђено независном конфирмацијом износи 838 КМ, чиме је стање обавеза по основу камата више исказано за износ од 7.260 КМ.

Обавезе према запосленима су исказане у износу од 48.237 КМ, а односе се у укупном износу на обавезе по основу превоза запослених на посао и са посла.

Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима су исказане у износу од 36.718 КМ. Односе се на обавезе по основу уговора о дјелу и уговора о привременим и повременим пословима. Уговор о дјелу се односи на пружање услуга примарног нивоа здравствене заштите из области радиологије. Уговори о привременим и повременим пословима односе на обављање послова из области медицине рада код оцјене здравствене способности лица за управљање моторним возилима и вршење периодичних и систематских љекарских прегледа радника.

Остале обавезе су исказане у износу од 588.433 КМ. Односе се на обавезе по основу споразума између Дома здравља и Фонда здравственог осигурања (58.998 КМ), уговора по основу зајма са Фондом (385.453 КМ) и дио обавезе према Фонду који је у фази мировања (143.982 КМ). Због неадекватне класификације остале обавезе су прецијењене за износ од 588.433 КМ, док су потцијењени дугорочни кредити у земљи за износ од 539.355 КМ и дио дугорочних кредита који доспијева за плаћање до једне године за износ од 49.078 КМ, што није у складу са чланом 29. став (6) и чланом 30. став (7) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Обавезе за остале порезе и доприносе су исказане у износу од 151.691 КМ. Односе се на обавезе по основу доприноса за професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалида, обавезе по основу доприноса за фонд солидарности и остале обавезе.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **евидентирање дугорочних кредита врши у складу са чланом 29. став (6), а пренос дијела дугорочних кредита који доспијева за плаћање до једне године у складу са чланом 30. став (7) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике;**
- **изврши међусобно усклађивање пословних евиденција Дома здравља по основу пореза и доприноса и евиденција Пореске управе Републике Српске.**

6.2.3. Ванбилансна евиденција

У Извјештају о финансијском положају за 2017. годину није исказана ванбилансна актива и пасива. Ванбилансна актива и пасива на дан 31.12.2017. године нису исказане за вриједност датих мјеница и бјанко налога у износу од 5.654.339 КМ, што није у складу са члановима 62. и 63. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Дом здравља није евидентирао хартије од вриједности (петнаест мјеница и педесет бјанко налога) дате као гаранција измирења обавеза по кредиту са Новом банком а.д. Бања Лука (111.146 КМ), као и пет бјанко мјеница датих као гаранција измирења обавеза по основу Рјешења о одгоди плаћања пореског дуга датих Министарству финансија Републике Српске (5.543.193 КМ). Није успостављена помоћна евиденција хартија од вриједности и дате мјенице нису биле предмет пописа.

Препоручује се директору да обезбиједи да се ванбилансна актива и пасива евидентирају у складу са члановима 62. и 63. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

6.3. Биланс новчаних токова

Биланс новчаних токова није сачињен у складу са одредбама параграфа 10. МРС 7 – Извјештај о токовима готовине и Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске“, број 63/16), те не пружа стварне податке о одливима и исказаном нето одливу готовине.

Укупни приливи готовине исказани су у износу од 3.232.724 КМ, одливи у износу од 3.235.973 КМ, а нето одлив готовине у износу од 3.249 КМ. Утврђени нето одлив готовине потцијењен је за 68.595 КМ, јер није исказан нето одлив готовине из активности финансирања.

Готовина на почетку обрачунског периода исказана је у износу од 6.836 КМ, а готовина на крају обрачунског периода у износу од 3.587 КМ, што одговара готовини исказаној у билансу стања.

6.4. Временска неограниченост пословања

Дом здравља у Напоменама уз финансијске извјештаје је објелоданио да су финансијски извјештаји засновани на начелу сталности пословања, из кога произилази да имовински, финансијски и приносни положај установе као и економска политика земље и економске политике у окружењу омогућавају пословање установе у неограниченом року.

6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

У току 2017. године против Дома здравља покренут је радни спор ради поништења рјешења о отказу уговора о раду и исплате износа од 1.755 КМ на име умањења плата за вријеме удаљења са посла.

На имовини Дома здравља постоји заложно право ради осигурања наплате обавеза повјериоца Републике Српске, Министарства финансија, Пореске управе Републике Српске, Подручни центар Добој, по основу Рјешења о одгоди плаћања пореских обавеза од 05.10.2012. године у укупном износу од 1.641.163 КМ. Наведена информација није објелодањена у Напоменама уз финансијске извјештаје.

6.6. Напомене уз финансијске извјештаје

У Напоменама уз финансијске извјештаје за период 01.01-31.12.2017. година су објелодањене: информације о основама за састављање финансијских извјештаја и додатна појашњења која не пружају довољно информација за разумијевање имовине, обавеза, извора, прихода и примитака, те расхода и издатака исказаних у финансијским извјештајима за 2017. годину. Није објелодањена информација о постојању заложног права на имовину Дома здравља, информација о судском спору који је покренут против Дома здравља, као ни потребна објелодањивања у складу са захтјевима параграфа 103. до 106. МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја.

Препоручује се директору да обезбиједи да се у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују информације у складу са захтјевима МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја.

Ревизијски тим

Раде Кукић, с.р.

Горан Ћетојевић, с.р.